

CC(19)8413:1 – PG/iq

Sz. P. Frans Timmermans
Desygnowany
Wiceprzewodniczący
wykonawczy - Europejski
Zielony Ład

Bruksela, 7 października 2019 r.

Dot.: List otwarty dotyczący przyszłego Europejskiego Zielonego Ładu: Europejscy rolnicy są gotowi do działania - ale tylko w ramach spójnej i wspierającej struktury!

Szanowny Panie Timmermans,

W piśmie zawierającym opis zadań, skierowanym do Pana przez przewodniczącą-elekt von der Leyen podkreślono i uwypuklono szereg istotnych wyzwań o wymiarze globalnym związanych z przygotowaniem polityki Unii. W związku z tym Copa i Cogeca rozumieją, że przyszła Komisja skupi się na działaniach prowadzących do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych oraz neutralności emisyjnej na kontynencie europejskim.

Zwracam się do Pana jako do wiceprzewodniczącego wykonawczego odpowiedzialnego za Europejski Zielony Ład, jeszcze przed Pana wysłuchaniem w Parlamencie, chcąc zwrócić Pana uwagę na pewne kwestie, ważne nie tylko dla europejskich rolników i spółdzielni rolniczych, lecz również dla różnych obszarów objętych Pańską strategią. Jesteśmy przekonani, że kolejny cykl polityczny ma potencjał, aby ukształtować europejski model produkcji rolnej na najbliższe dziesięciolecie. Jako europejscy rolnicy i ich spółdzielnie jesteśmy świadomi tych trudnych tematów i jesteśmy gotowi je podjąć oraz stawić czoła zachodzącym zmianom. Razem staramy się stworzyć rolnictwo, jakiego oczekują i wymagają nasi współobywatele: rolnictwo, które będzie zapewniać wysoki poziom bezpieczeństwa żywnościowego, przestrzegać wysokich standardów w zakresie jakości, dobrostanu, zrównoważoności oraz ochrony środowiska.

Podejście to jest zarówno szansą jak i wyzwaniem. Można je wprowadzić jednak jedynie pod warunkiem poprawy funkcjonowania łańcucha żywnościowego, tak by inwestycje w zrównoważoność były chronione przed praktykami, których nasze społeczeństwo sobie nie życzy. Rolnicy są pierwszymi producentami żywności i potrzebują bezpiecznych i skutecznych narzędzi, by mogli prowadzić swoją działalność, która polega również na walce ze szkodnikami i chorobami w celu zagwarantowania bezpieczeństwa żywności i żywnościowego dla ludzi żyjących obecnie i przyszłych pokoleń.

Zrównoważoność polega na znalezieniu równowagi między trzema jej filarami, co ma niesamowite znaczenie dla rolników, by mogli oni dostarczać dóbr prywatnych i publicznych.

Neutralność emisyjna i cele w zakresie redukcji emisji 2030

Rolnicy jako pierwsi odczuwają skutki zmiany klimatu i muszą poradzić sobie z coraz wyższymi kosztami ich łagodzenia oraz dostosowywania się do nich. Jeśli Europa chce zrealizować swoje ambicje i stać się pierwszym neutralnym pod względem emisji kontynentem, musi wprowadzić holistyczne rozwiązania. Stawianie sobie celów ma duże znaczenie, **jednakże kwestią podstawową jest wprowadzenie zrównoważonych**

polityk i programów towarzyszących rolnikom i ich spółdzielniom podczas tej transformacji, a także większe uznanie dla istniejących narzędzi.

Rolnictwo i leśnictwo UE odgrywają kluczową rolę w rozwiązywaniu problemów związanych z dostosowaniem do zmian klimatu i łagodzeniem ich skutków, ponieważ mają znaczny potencjał w zakresie redukcji emisji, sekwestracji dwutlenku węgla i pobudzania gospodarek w sposób zrównoważony. Jednak zajmując się emisjami pochodzącymi z rolnictwa, musimy zdać sobie sprawę z tego, że są one wynikiem procesów naturalnych. Nawet po zneutralizowaniu emisji wynikających ze stosowania środków produkcji rolnej, pewnych emisji i tak się nie da uniknąć, gdyż są one częścią naturalnego cyklu. W momencie realizacji instrumentów prawnych związanych z klimatem należy również wziąć pod uwagę sekwestrację dwutlenku węgla. **Rynek uprawnień do emisji dwutlenku węgla lub systemy kredytów węglowych powinny być częścią zestawu narzędzi zachęcających do realizacji celów w zakresie klimatu.** Zwiększenie ambicji przy jednoczesnym zmniejszeniu budżetu WPR nie przyniesie pożądanych rezultatów bez właściwego zaangażowania sektora prywatnego.

Trzeba zachęcać rolników do inwestowania w opłacalne technologie pozwalające zmniejszyć ilość emitowanych gazów cieplarnianych i zwiększające wychwytywanie dwutlenku węgla oraz wspierające proces recyklingu. Wyżej wymienione technologie obejmują m.in. rolnictwo precyzyjne czy biogazownie wychytujące metan z obornika. Wykorzystywanie energii zewnętrznej i ze źródeł kopalnych (elektryczność i paliwo) do produkcji rolnej powinno być ograniczane dzięki wydajnym urządzeniom, oświetleniu oraz – tam, gdzie jest to możliwe – zastępowaniu ich przez biopaliwa oraz inne rodzaje energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych. **Program dla gospodarstw produkujących energię elektryczną może pozwolić na zwiększenie efektywności energetycznej gospodarstw, zmniejszenie ilości zużywanej energii oraz na ułatwienie procesu zastępowania - na poziomie gospodarstw - paliw kopalnych odnawialnymi.** Rentowność i konkurencyjność europejskich rolników ma zasadnicze znaczenie dla zapewnienia zrównoważenia środowiskowego i społecznego.

Niezwykle ważne jest, by zrównoważona transformacja była finansowana we wszystkich sektorach rolnych. Również leśnictwo ma ważną rolę do odegrania w sekwestracji dwutlenku węgla. **Biorąc pod uwagę fakt, że ponad 40 proc. powierzchni gruntów UE pokrywają lasy, jasne jest, że Europejski Zielony Ład musi obejmować zaktualizowaną strategię leśną UE na okres po roku 2020.** Zwiększy to rolę właścicieli lasów i ich spółdzielni w osiągnięciu wymiernych wyników w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowywania się do nich. Przyszła taksonomia (dobrowolne narzędzia zrównoważonego finansowania) musi uwzględniać istniejące prawodawstwo unijne i krajowe oraz przyczynić się do prowadzenia zrównoważonej gospodarki leśnej. Ponadto musi również stworzyć ramy, które będą wspierać obecne i przyszłe inwestycje w zrównoważone rozwiązania długoterminowe, także w rolnictwie.

Badania naukowe i innowacje

Badania naukowe i innowacje mają zasadnicze znaczenie dla rozwoju i dostarczania innowacyjnych narzędzi i rozwiązań umożliwiających rolnikom UE, ich spółdzielniom i właścicielom lasów zwiększenie produktywności i dostosowanie się do zmian klimatu przy jednoczesnym ograniczeniu wpływu na środowisko.

Akceptację innowacji można zapewnić jedynie poprzez zaangażowanie rolników w działania w zakresie badań naukowych i innowacji oraz odpowiednie inwestycje w technologie, łąca szerokopasmowe (w tym ich niezawodność), interoperacyjność, umiejętności informatyczne i usługi doradcze, ośrodki innowacji cyfrowej, a także nowe modele biznesowe i modele zarządzania. Dostęp do najnowszych technologii jest kluczowym czynnikiem utrzymania konkurencyjności europejskiego rolnictwa na rynku światowym i zachowania naszych wysokich standardów. **Nie możemy pozwolić sobie na stratę czasu poprzez powstrzymanie się od stosowania najnowocześniejszych technologii, takich jak nowe techniki hodowli**

roślin, sztuczna inteligencja (AI) i technologie cyfrowe. W szczególności nowe techniki hodowli roślin mogłyby poprawić tolerancję odmian roślin na stres związany z warunkami wodnymi i atakami szkodników. Aczkolwiek, każda nowa technika hodowli powinna być jednak indywidualnie omówiona i przeanalizowana przez ekspertów w oparciu o surowe kryteria naukowe.

Negocjacje międzynarodowe

W ciągu ostatniej dekady UE stała się największym światowym eksporterem i importerem produktów rolnych i rolno-spożywczych, dzięki czemu sektor produkcji pierwotnej stał się siłą napędową gospodarki UE i liderem integracji rynków światowych. Niemniej jednak społeczność rolnicza boryka się z trudnościami, sytuując się między realiami rynku międzynarodowego a preferencjami konsumentów. Zbyt często rolnicy i właściciele lasów ponoszą wyższe koszty produkcji, których konsumenci nie są w stanie lub nie chcą pokryć. A równocześnie mają coraz mniej narzędzi do dyspozycji.

Jakiegokolwiek osłabienie dotychczasowej unijnej ochrony produktów rolnych mogłoby umniejszyć znaczenie wysiłków na rzecz zmniejszenia emisji, przede wszystkim w sektorze hodowlanym, i mogłoby się przyczynić do tego, że nie udałoby się doprowadzić do redukcji emisji na świecie. W związku z tym, że działania na rzecz klimatu powinny mieć charakter priorytetowy, kwestia ta powinna znaleźć się we wszystkich umowach handlowych.

Przyszłością nie jest zmniejszanie wydajności i przenoszenie produkcji i jej wpływu na klimat (ucieczka emisji czy niedobory wody) do państw trzecich. Musimy zadbać o to, aby konsumpcja żywności oraz produkcja środków niespożywczych (paliw, środków chemicznych i materiałów wytwarzanych z surowców pochodzenia biologicznego) były zgodne ze wszystkimi celami zrównoważonego rozwoju, także tymi dotyczącymi polityki handlowej.

Jeśli okaże się to konieczne, UE powinna zawiesić preferencje taryfowe za niestosowanie się do zapisów porozumienia w sprawie zrównoważonego rozwoju, w przypadku gdy może ono zachwiać warunkami konkurencji na niekorzyść producentów z UE. **Należy ostrożnie podejść do węglowych podatków wyrównawczych, gdyż ich wprowadzenie mogłoby doprowadzić do wzrostu kosztu środków produkcji rolnej.**

Ochrona różnorodności biologicznej

Rolnicy i leśnicy dbają o europejski krajobraz. Wspólnie poczynili niesamowite postępy w dziedzinie klimatu i środowiska naturalnego, ograniczając emisje i wdrażając bardziej zrównoważone praktyki. **Aby ich nie zaprzepaścić potrzebują prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska, które uzna ich wysiłki i zapewni im wystarczającą elastyczność, aby mogli efektywniej wykorzystywać zasoby naturalne, zapewniając jednocześnie bezpieczeństwo żywnościowe.**

Dlatego tak ważne jest, aby wszystkie cele przyszłej strategii na rzecz różnorodności biologicznej do 2030 r., choć ambitne, były realistyczne. Ponadto podejmując wysiłki na rzecz globalnej wizji różnorodności biologicznej 2050 „Żyjąc w zgodzie z przyrodą” muszą one uwzględnić negatywne skutki zmian klimatu.

Dlatego **UE musi zagwarantować, że geny roślin i zwierząt oraz naturalne cechy genetyczne, które występują w przyrodzie lub które można uzyskać poprzez mutagenezę, nie będą mogły zostać opatentowane.** Patenty na produkty, cechy czy geny uzyskane poprzez techniki hodowli oparte na inżynierii genetycznej powinny dotyczyć produktów zawierających DNA, które nie występuje w naturze i którego da się otrzymać na drodze konwencjonalnych metod hodowli lub mutagenezy.

Transport i niebieska gospodarka

Europejski sektor biopaliw jest pionierem w dziedzinie produkcji zrównoważonych paliw. Copa i Cogeca dążą do tego, by unijne rolnictwo było w stanie wykorzystać swój pełny potencjał przyczynienia się do redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu.

W tym względzie **rozszerzenie systemu handlu uprawnieniami do emisji na ruch drogowy (sektor transportu drogowego) podważyłoby cele UE w zakresie obniżenia emisyjności transportu**. Wynikałoby to z niewłączenia do mieszanek paliwowych certyfikowanych przez UE zrównoważonych paliw pochodzenia roślinnego i zaawansowanych biopaliw (ponieważ zostałyby one zastąpione paliwami kopalnymi), co doprowadziłoby z kolei do zwiększenia emisji gazów cieplarnianych. Ponadto stopniowe wycofywanie certyfikowanych, zrównoważonych biopaliw pochodzenia roślinnego z mieszek paliw płynnych w 2030 r. jest nierealne. Są one najskuteczniejszym dostępnym na rynku narzędziem przyczyniającym się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych w sektorze transportu.

Gospodarka o obiegu zamkniętym oraz strategia „od pola do stołu” na rzecz zrównoważonej żywności

W ciągu ostatniej dekady UE z powodzeniem wspierała i promowała zrównoważoną biogospodarkę o obiegu zamkniętym. Działania te przybliżyły alternatywy dla materiałów kopalnych, a tym samym przyczyniły się do walki ze zmianami klimatycznymi.

Zaktualizowana strategia UE na rzecz biogospodarki i wdrożenie jej planu działania muszą zatem stać się kluczowym elementem Europejskiego Zielonego

Ładu. Wprowadzenie konkretnych narzędzi do EUInvest, WPR (<https://www.copa-cogeca.eu/Download.ashx?ID=3693734&fmt=pdf>); (<https://www.copa-cogeca.eu/Download.ashx?ID=3693732&fmt=pdf>) i Horyzontu Europa może się do tego przyczynić, a także zapewnić lepsze wykorzystanie dostępnych zasobów jednocześnie tworząc nowe możliwości biznesowe i miejsca pracy na obszarach wiejskich.

Strategia „od pola do stołu” na rzecz zrównoważonej żywności powinna uwzględniać wszystkie trzy filary zrównoważonego rozwoju (gospodarczy, społeczny i środowiskowy) w ramach tej szerszej dyskusji. Jest to jedyny sposób na uznanie wkładu rolnictwa i obszarów wiejskich w produkcję żywności i pasz, jak również biopaliw, tekstyliów i ponownego zalesiania. Jednak w obecnych dyskusjach często pomija się te aspekty społeczne i gospodarcze oraz zapomina się o uwzględnieniu czynnika ludzkiego w pracy rolników. Każda przyszła strategia musi opierać się na kompleksowym podejściu do łańcucha rolno-spożywczego, a także na niezależnym, naukowo uzasadnionym kształtowaniu polityki i ocenie skutków.

Wdrożenie tej strategii bez współpracy z konsumentami nie będzie możliwe. Przekazywanie konsumentom informacji stanowi cenną okazję do budowania zaufania między rolnikami i konsumentami w naszym łańcuchu rolno-spożywczym. Aczkolwiek nadmierne uproszczenie może czasami przyćmić kluczowe fakty. Klienci nie powinni polegać jedynie na uproszczonych etykietach, by zdrowo się odżywiać. Nauka i zrozumienie się kluczem do nieprzenoszenia odpowiedzialności za zdrowie na łańcuch rolno-spożywczy.

Sprawiedliwa transformacja

W dążeniu do nowej, bardziej zielonej, ekologicznej polityki kluczowe znaczenie ma umożliwienie wszystkim przeprowadzenia sprawiedliwej transformacji. Jak podkreślono powyżej, stoimy w obliczu wielu wyzwań, a to właśnie rolnicy odczuwają największe skutki dla swoich źródeł utrzymania i działalności gospodarczej. Tak jednak być nie powinno. Po prostu tak być nie może!

Koszty wdrożenia nowej polityki muszą być rozłożone na wszystkich, od rolników i przetwórców po detalistów i konsumentów. Nie można o nikim zapomnieć i trzeba chronić najbardziej narażone osoby przed niezamierzonymi konsekwencjami tej nowej polityki.

Polityka podatkowa umożliwiająca realizację ambicji związanych z klimatem, w tym podatek wyrównawczy od emisji dwutlenku węgla

Opodatkowanie musi odegrać pierwszoplanową rolę w Europejskim Zielonym Ładzie. Mamy nadzieję, że skieruje Pan prace nad przeglądem dyrektywy w sprawie opodatkowania energii w stronę dostosowania jej do naszych ambicji i położenia kresu dopłatom do paliw kopalnych. Jest

to kluczowe narzędzie pozwalające uniknąć ucieczki emisji i zapewnić przedsiębiorstwom UE możliwość konkurencyjności na równych warunkach. Podatek wyrównawczy od emisji dwutlenku węgla powinien być w pełni zgodny z zasadami WTO.

Zasada „One In, One Out”, która jest priorytetem dla przyszłej Komisji, musi również przyczynić się do uproszczenia i zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla rolników, zwłaszcza w czasie, gdy muszą się oni dostosować, by zwiększyć swój poziom zrównoważoności nie zagrażając przy tym swojej produktywności, jakości upraw i nie tracąc na tym finansowo.

W imieniu milionów rolników i tysięcy spółdzielni w całej UE apeluję do Pana o uwzględnienie tych elementów podczas przygotowywania wniosków w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu.

Pracując na roli dbamy o UE i mamy nadzieję, że UE też zadba o nas w przyszłości.

Z wyrazami szacunku,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Pekka Pesonen', with a long horizontal stroke extending to the right.

Pekka Pesonen

Sekretarz Generalny Copa i Cogeca